آرمان ملی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۱۸۸
سه‌شنبه
۱۴۰۰•۰۹•۳۰
۱۶ جمادی‌الاول ۱۴۴۳/ ۲۱ دسامبر ۲۰۲۱

واکنش شورای نگهبان به نامه لاریجانی:
بازی با اعتبار این نهاد، راه به جایی نخواهد برد

پرونده لاریجانی؛ بدون تاریخ انقضا!

آرمان ملی- مطهره شفیعی: ظاهرا حواشی انتخابات ۱۴۰۰ به‌ویژه درباره ردصلاحیت علی لاریجانی پایانی ندارد. در روزهای اخیر نامه شورای نگهبان درباره چرایی ردصلاحیت لاریجانی که ریاست ۱۲ ساله بر مجلس و دبیری شورای امنیت ملی را در کارنامه خود دارد و همچنین نامه او به شورای نگهبان در رد دلایل ردصلاحیت خودش منتشر شد. برخی این اقدامات را خداحافظی لاریجانی با سیاست و پست‌های مهم تلقی کردند و برخی دیگر بار دیگر این ادعا تصریح کردند که اقدام لاریجانی منحصر به فرد و به نفع منافع کشور بوده است.

واکنش شورای نگهبان چه بود؟

چندان عجیب نبود که شورای نگهبان نسبت به آنچه در روزهای اخیر رخ داده، بی‌تفاوت نباشد چنانکه دیروز سخنگوی شورای نگهبان در پاسخ به علی لاریجانی گفت: برخی حاشیه‌سازی‌ها بر فعالیت‌های تخصصی شورا اثر نخواهد داشت، انتخابات تمام شده و بازی با آرامش مردم و فضاسازی رسانه‌ای صحیح نیست. هادی طحان نظیف گفت: پرونده ایشان مثل سایر افراد در یک فرآیند قانونی در شورای نگهبان بررسی شده است و برای رسیدگی به صلاحیت ایشان مطالب موجود در پرونده که بخشی نیز به بیرون منعکس شده، مورد به مورد در جلسات شورا مطرح و پس از انجام مباحث متعدد و بیان نظرات مخالف و موافق رای گیری به صورت مخفی انجام شده است. البته نسبت به برخی مطالب هم که به بیرون منعکس شده نه شورای نگهبان مسبب آن بود و نه راضی به آن. جمع بندی اعضای شورا با توجه به محتوای پرونده و گزارش‌های متعدد بر احراز صلاحیت نبود که نتیجه هم اعلام شد. وی خاطرنشان کرد: همان‌گونه که بارها گفته شده در انتخابات ریاست‌جمهوری بحث ردصلاحیت مطرح نیست و شرایط مذکور در اصل ۱۱۵ قانون اساسی باید احراز شود. شورای نگهبان یک جمع تخصصی است و هر یک از اعضای آن بر اساس تشخیص خود عمل می‌کنند و ورود سیاسی به موضوعات ندارند. ملاک نیز نظر اکثریت اعضا است. طحان نظیف اضافه کرد: البته اینکه نامه شخصی و محرمانه شورا توسط یک فرد خارج‌نشین منتشر شود، جای بررسی دارد اما به هر حال انتخابات تمام شده و بازی با آرامش مردم و فضاسازی رسانه‌ای صحیح نیست هر چند ما در شورای نگهبان گوش شنوا داریم و مطالب هر کسی را که نقد داشته باشد، می‌شنویم. وی گفت: نقد و انتقاد حق افراد است و ما در این باره کسی را منع نمی‌کنیم و همان‌طور که بارها گفته شده اگر اشکالی باشد، اصلاح می‌کنیم ولی اینکه عده‌ای بخواهند اعتبار یک نهاد قانونی را زیر سوال ببرند و جایگاه آن را مخدوش کنند، راه به جایی نخواهند برد. طحان نظیف اظهار کرد: انتخابات ۶ ماه است که تمام شده و شورای نگهبان مشغول بررسی مصوبات مجلس شورای اسلامی با موازین شرع و قانون اساسی و رسیدگی به استعلامات دیوان عدالت اداری است.

دفاع از داماد خانواده

علی لاریجانی داماد خانواده شهید مطهری است یعنی خواهر علی مطهری همسر علی لاریجانی است. در سال‌های اخیر با توجه به رویکردی که علی مطهری پیش گرفت این احتمال داده شد که مواضع آنها با هم فاصله زیادی پیدا کند اما علی مطهری این فرضیه را با واکنش به اتفاقاتی که برای همسر خواهرش رخ داد، کمرنگ کرد و نشان داد او همچنان حامی علی لاریجانی است. مهمترین اتفاقی که اخیرا رخ داده مربوط به همان نامه ردصلاحیت لاریجانی و دفاعی است که داماد خانواده مطهری در رد ۷ بند ردصلاحیت لاریجانی نوشت. نباید فراموش کرد علی مطهری هم کاندیدای ردصلاحیت شده انتخابات ۱۴۰۰ است. او هم مانند مسعود پزشکیان می‌گوید از دلایل ردصلاحیتش خبر ندارد. علی مطهری پس از انتشار دلایل ردصلاحیت علی لاریجانی خطاب به آیت‌ا.. جنتی نوشت: «باور نمی‌کنم که شما متن پاسخ را خوانده و امضا کرده باشید. در این نامه به خانوادهٔ آقای لاریجانی و طبعاً به بیت استاد شهید آیت‌ا... مطهری که شما افتخار حضور در درس ایشان را داشته‌اید جفای عظیم شده است. به جای آنکه از همسر جناب لاریجانی و فرزند استاد شهید مطهری تجلیل شود که در ۴۰ سالی که آقای لاریجانی سمت‌های مهمی داشته است حتی یک سفر خارجی و داخلی همراه ایشان نرفته است و حتی برای ورود به محل مجلس به مناسبت مراسم روز زن چون خودروی حامل ایشان پراید بوده و مأموران باور نمی‌کردند که همسر رئیس قوه با پراید به مجلس بیاید ایشان را مدتی معطل نگه داشتند، آری به جای اینکه از این زن تجلیل و تقدیر شود، این‌گونه پاداش او را می‌دهید! جا دارد که ما به عنوان بیت شهید مطهری از شورای نگهبان و شخص جناب‌عالی شکایت کنیم.» در بخش دیگری از این نامه آمده است: «در بند ۵ نامه دلیل دیگر رد صلاحیت به این صورت ذکر شده است: «سفرهای متعدد اعضای خانواده به خارج از کشور از جمله اروپا و آمریکا و اقامت فرزند دیگر شما در آمریکا.» خوب بود این سفرهای متعدد را برمی‌شمردید و ضمناً روشن می‌کردید کدام اعضای خانواده؟ همسر جناب لاریجانی همراه دخترشان که به سرطان مبتلا شده بود در سال ۸۷ به توصیه پزشکان برای گرفتن عکسی که دستگاه آن، آن‌روز در ایران نبود، سفر پنج‌روزه‌ای به انگلستان داشتند. آیا این، سفرهای متعدد به خارج از کشور از جمله اروپا و آمریکاست؟» مطهری در پایان آورده است: «به عنوان دبیر شورای نگهبان درخواست می‌کنم که مطابق قانون مجمع تشخیص مصلحت نظام و سیاست‌های کلی انتخابات، دلایل رد صلاحیت اینجانب را برای مجلس یازدهم و ریاست جمهوری سیزدهم به این بنده اعلام نمایند. در مورد ریاست جمهوری اگر دلیل آن کمبود سابقهٔ اجرایی است چرا دو نفری که سابقهٔ اجرایی کمتری از اینجانب داشتند تأیید شدند؟»

تلاش دلواپسان

نکته جالب اینجاست که برخی تلاش دارند تا موضوع نامه را به حاشیه ببرند تا کمتر درباره درستی یا نادرستی دلایل عدم احراز صلاحیت لاریجانی بحث شود مانند روزنامه کیهان که دیروز به موضوع چگونگی انتشار نامه ردصلاحیت لاریجانی پرداخت. این روزنامه مدعی شد: «اخیراً نامه محرمانه شورای نگهبان به آقای لاریجانی (درباره دلایل عدم احراز صلاحیت وی در انتخابات ریاست جمهوری) و پاسخ وی به این نامه، در فضای مجازی منتشر شد. گفته می‌شود منتشرکننده نامه محرمانه و پاسخ آن، همان فرد (سعید. آ/از عناصر فراری مقیم فنلاند) و شبکه‌ای است که پیش از این، فایل صوتی و محرمانه گفت‌وگو آقای ظریف با مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری را درز داده و منتشر کرده بود. البته جای سؤال است که نامه محرمانه شورای نگهبان به یک نامزد، چرا و چگونه از رسانه‌های بیگانه سر در می‌آورد؟» دلواپسان مجلس هم بیکار نیستند چنانکه دیروز یک نماینده تهران در مجلس در صفحه شخصی خود در توئیتر در واکنش به انتشار نامه محرمانه شورای نگهبان از سوی علی لاریجانی، نوشت: انتشار نامه محرمانه و «شخصا مفتوح شود» شورای نگهبان توسط آقای لاریجانی نشانه نگاه خاص ایشان به شفافیت است. مالک شریعتی در ادامه این مطلب آورده است: پیشنهاد می‌شود اموال خود، همسر و فرزندان در اولین اعلام به قوه قضائیه طبق اصل ۱۴۲ قانون اساسی در جدولی قابل مقایسه با اموال پایان سال‌های مسئولیت سطح اول کشور را نیز منتشر کنند.

«آرمان ملی» هوای نیمه ابری بهارستان و پاستور را بررسی می‌کند:

استیضاح زودهنگام، راهی برای فرار از پاسخگویی

انتقاد مردم از وضعیت معیشت و بازار سرمایه

آرمان ملی- حمید شجاعی: وضعیت معیشتی مردم خوب نیست و افزایش قیمت‌ها از یک سو و بلاتکلیفی بازارهای سرمایه، خودرو، ارز و مهم‌تر از همه کالاها و مایحتاج عمومی زندگی مردم باعث شده تا تنها پس از گذشت نزدیک به ۴ ماه شاهد برخی نارضایتی‌ها از سوی جامعه باشیم و این نارضایتی به مجلس نیز سرایت کند. اگر پروژه سوال یا استیضاح وزرای اقتصادی دولت کلید خورده و اجرا شود نباید چندان تعجب کنیم چرا که امروز مجلس همسوی اصولگرا نیز چندان از وضعیت عملکردی برخی وزرا رضایت ندارد چه رسد به جامعه. حال باید دید نخستین وزیری که از قطار پاستورنشینان پیاده خواهد شد چه کسی خواهد بود.

هوای نیمه ابری روابط دولت و مجلس

نگاهی به روابط دولت و مجلس این نکته مهم را آشکار می‌کند که امروز با توجه به آنچه که در فضای عمومی جامعه و وضعیت بغرنج معیشتی رخ می‌دهد، هوای میان بهارستان و پاستور بیش از آنکه آفتابی باشد کمی ابری است و نمایندگانی که تا چند ماه پیش یک صدا از رئیس‌جمهور و دولت بانگ حمایت حداکثری سر می‌دادند امروز تنها پس از گذشت ۱۰۰ روز از عملکرد دولت به جایی رسیده‌اند که انتقاداتی را به دولت و وزرا وارد می‌کنند. شاید آن زمان که بسیاری از کارشناسان و صاحب‌نظران نسبت به کابینه معرفی شده موضع گرفتند و بسیاری از وزرای معرفی شده را در طراز دولت نداستند چنین روزی را می‌دیدند که به دلیل کارآمدی کم و عدم برنامه‌محوری برخی وزرا؛ جامعه در حوزه‌های مختلف با مسائل و مشکلات زیادی روبه‌رو شود. هر چند که امروز باید از نمایندگانی که نسبت به عملکرد برخی وزارتخانه‌ها منتقدند و اعتراض می‌کنند پرسید در زمان رای اعتماد با کدام ادله و برنامه مدون و متقن به این وزارا رای اعتماد دادید که حال به انتقاد از عملکرد آنها می‌پردازید؟ زمانی که گفته شد مردان اقتصادی دولت ترکیب چندان قوی، کارآمد و مناسبی نیستند همین بهارستان‌نشینان از در حمایت از تیم اقتصادی دولت بر آمدند. حال چه شده که حامیان جای خود را با منتقدین عوض کرده‌اند؟ دولت سید ابراهیم رئیسی امروز همسوترین مجلس ممکن را همراه دارد اما برخی عملکردها طی بیش از ۱۰۰ روز گذشته باعث شده تا این مجلس همسو نیز کم‌کم شروع به گلایه از دولت کند. پیش از شروع به کار دولت پیش‌بینی می‌شد که دولت و مجلس در حداقلی‌ترین زمان ممکن دست کم تا یک سال همکاری و همگرایی با یکدیگر داشته باشند اما اکنون نزدیک به چهارماه از همکاری دولت و مجلس می‌گذرد و اختلافات و انتقادات سر بازکرده و به نظر می‌رسد که شاید خیلی زودتر از پیش‌بینی‌ها، دوران ماه عسل مجلس و دولت به پایان رسیده است مساله‌ای که ماهم خواهان آن نیستیم. در این میان هم رئیس‌جمهور خوب می‌داند و هم نمایندگان مجلس، که از فروردین ۱۴۰۱ بودجه دولت رئیسی با تصویب مجلس اجرا می‌شود و دیگر هیچ بهانه‌ای برای مشکلات اقتصادی وجود نخواهد داشت. قدر مسلم از سال جدید دیگر نه دولت روحانی است که مسائل و مشکلات به گردن او انداخته شود و نه مجلس دهمی که انگ کم کاری به آن زده شود. هر چه هست دولت و مجلس دربست در اختیار اصولگرایان است و اکنون آنها هستند که باید پاسخگوی وعده‌های داده شده، تحقق آنها و مطالبات ملت باشند.

تیغ استیضاح

عملکرد برخی وزرای دولت از چندی قبل نشان داد که خیلی نباید منتظر کلید خوردن پروژه سوال یا استیضاح از وزرا باشیم. در این میان از بد حادثه وضعیت بد معیشتی مردم از یک سو و برخی عملکردهای نامطلوب به خصوص وزرای اقتصادی دولت از سوی دیگر گمانه‌زنی‌هایی پیرامون احتمال استیضاح برخی از وزرا مطرح می‌شود. در این میان شاید نخستین و مهم‌ترین وزیری که در صدر استیضاح شوندگان وجود دارد سیدرضا فاطمی‌امین وزیر صمت است که به جهت تحولات بازار خودرو و افزایش چشمگیر قیمت‌ها باید پاسخگوی نمایندگان باشد. چنانکه اخیرا لطفا... سیاهکلی نماینده قزوین گفته؛ پروسه استیضاح فاطمی امین نخستین وزیر صمت دولت سیزدهم کلید خورده است. به گفته وی؛ فاطمی امین همین یک ماه پیش از ارزانی خودرو و تمرکزش بر به‌سامان کردن این بازار صحبت کرده بود و حالا همراه با تولیدکنندگان خودرو از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو صحبت کرده است که کاملا غیرقانونی است. وزیر دیگر رئیسی که به نظر می‌رسد در لبه استیضاح قرار دارد سید احسان خاندوزی وزیر اقتصاد است که به جهت عملکرد ضعیف خود در تیررس نمایندگان قرار گرفته است. سیدکاظم موسوی نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس می‌گوید: طرح سوال از وزیر اقتصاد در حد استیضاح جدی است در حال حاضر ۵۰ نماینده طرح سوال از وزیر اقتصاد که در حد استیضاح است را امضا کردند که یکی از آن‌ها بنده هستم. وضعیت معیشتی بغرنج مردم از یک سو و عدم تعیین تکلیف بازار سرمایه به خصوص وضعیت بازار بورس باعث شده تا جامعه نسبت به عملکرد وزیر رضایت نداشته باشد و نمایندگان نیز درصدد استیضاح احسان خاندوزی بر آیند. حجت عبدالملکی وزیر کار و تعاون نیز سومین وزیری است که به جهت عملکرد نه چندان مطلوب در حوزه کاری خود، استیضاح و به مجلس فراخوانده شدن را در حوالی خود می‌بیند. این شرایط نشان می‌دهد مجلس یازدهمی که در مقام تقابل با دولت روحانی بود وزرای آن دولت را استیضاح نکرد اما عملکرد وزرای فعلی چنان صدای بهارستان‌نشینان را در آورده که صدای پای استیضاح شنیده می‌شود.

اتهام زنندگان سندی ندارند

یکی از دغدغه‌های این روزهای دلواپسان این است که نامه ردصلاحیت لاریجانی و نامه رئیس سابق مجلس به شورای نگهبان چگونه به‌صورت علنی منتشر شد. برخی از این دلواپسان انتشار نامه را شبیه انتشار فایل صوتی ظریف می‌دانند. فعال سیاسی اصولگرا گفت: لاریجانی، چند ماه قبل به‌صراحت از شورای نگهبان خواست تا قید محرمانگی نامه را حذف کند تا او بتواند پاسخش را منتشر کند، بنابراین، مشخص است گزینه انتشار نامه محرمانه شورای نگهبان را در دستور کار نداشته است. حداکثر اتهامی که می‌توانند علیه لاریجانی مطرح کنند، این است که بگویند نامه محرمانه شورای نگهبان را منتشر کرده‌ای و او هم پاسخ خواهد داد من نامه را منتشر نکرده‌ام. اتهام زنندگان هم سندی برای انتشار نامه از سوی لاریجانی نخواهند داشت. به گفته ناصر ایمانی، شورای نگهبان، نظر خود را نوشته بود که ما به چه دلیلی رد صلاحیت کردیم وایشان هم پاسخ دادند و به نظر می‌رسد، شورای محترم نگهبان به متن ۲۱ صفحه‌ای لاریجانی، پاسخ مجددی نخواهد داد تا او ناچار نشود، پاسخی دوباره به موارد اعلامی تازه این شورا بدهد. بنابراین، ماجرا پایان خواهد یافت.

تیم مذاکره‌کننده روحانی خائن نبودند

هیچ گاه فراموش نمی‌شود که دلواپسان چه اتهاماتی را متوجه ظریف و تیم مذاکره‌کننده دولت او داشتند که نمونه بارز آن پخش سریال گاندو بود. یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب درباره تیم مذاکره‌کننده ایرانی بیان کرد: «دولت آقای رئیسی و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای بدون هماهنگی با نهادهای بالادستی از جمله شورای عالی امنیت ملی هیچ تصمیمی نمی‌گیرند و در هماهنگی کامل به سر می‌برند و موضع آنها در مذاکرات، موضع مجموعه نظام است. البته در دوره آقای روحانی هم همین‌طور بود اما مشخص نیست که عدم توفیق دولت آقای روحانی ناشی از خود دولت بود یا دخالت‌های پشت پرده اما به هر صورت من تیم مذاکره‌کننده قبلی را خائن نمی‌دانم و اکنون می‌بینیم دولت آقای رئیسی بر اساس توافق‌هایی که در دولت قبل شکل گرفته بود، ادامه مسیر می‌دهد.» جلال جلالی‌زاده درباره آینده مذاکرات تصریح کرد: «تصور نمی‌کنم که مذاکرات به این سادگی‌ها به نتیجه برسد و حتما مشکلات یک‌شبه حل نمی‌شود و زمان رسیدن به توافق بستگی به اراده طرفین دارد. اکنون که دولت با دیگر نهادها یکدست است، انتظار می‌رود که مذاکرات به نتیجه برسد.

بگومگوی استاندار با نماینده پرحاشیه

ظاهرا دخالت نمایندگان در انتصاب‌ها به عرصه عمومی رسیده چنانکه رسانه دولت روز گذشته نوشته بود که استاندار تهران در پاسخ به اعتراض یک نماینده مجلس که درمورد انتخاب فرماندار شهرستان رباط کریم گفت: شما نباید به جای استاندار، فرماندار منصوب کنید. رسانه دولت نوشت: مراسم معرفی یازدهمین فرماندار شهرستان رباط کریم در حالی برگزار شد که حسن نوروزی نماینده مجلس نسبت به عدم انتخاب گزینه مطرح شده از سوی خود در حین جلسه به محسن منصوری استاندار تهران اعتراض کرد. استاندار تهران بعد از شنیدن این اعتراض و در توضیح به حضار گفت: گزینه‌هایی که به عنوان فرماندار بومی معرفی شده بودند هر کدام به نوعی شرایط احراز صلاحیت برای این پست را نداشتند. منصوری همچنین خطاب به نماینده رباط کریم تأکید کرد که شما نباید به جای استاندار، فرماندار منصوب کنید. گفتنی است رهبر انقلاب نیز در دیدار اخیر خود با نمایندگان مجلس نسبت به دخالت برخی نمایندگان در انتصابات محلی واکنش نشان داده و فرموده بودند: «نمایندگان مجلس در انتخاب استانداران، فرمانداران و مسائل اجرایی دخالت نکنند.»

گزارش

سخنگوی وزارت امور خارجه:

تلاش‌مان رسیدن به توافق خوب در کمترین زمان است

- آمریکا نمی‌تواند برای ایران زمان تعیین کند
- شروع وین ۸ بعد از اعیاد کریسمس

آرمان ملی: سخنگوی وزارت امور خارجه در مورد اظهارات مشاور امنیت ملی آمریکا مبنی بر اینکه «ما به صورت مستقیم دغدغه‌ها و نگرانی‌های خود در مورد فعالیت هسته‌ای ایران را به این کشور منتقل کرده ایم» افزود: هیچ صحبت مستقیمی با ایالات متحده طی این ماه‌ها که گفت‌وگوها در وین در جریان بوده، انجام نشده است. سعید خطیب‌زاده گفت: برخی پیام‌ها به واسطه آقای انریکه مورا «مسئول کمیسیون مشترک برجام» به صورت مکتوب و غیرمکتوب از ابتدای گفت‌وگوها در وین درخصوص موضوعات مذاکراتی (نه چیزی بیش از آن) دریافت و جواب‌ها هم در جا داده شده است. سخنگوی دستگاه دیپلماسی در مورد اظهارات چندی پیش وزیر خارجه انگلیس در مورد بدهی این کشور به ایران و پرداخت این بدهی از سوی لندن به تهران تصریح کرد: متأسفانه دولت انگلیس تا به امروز در ارتباط با این مساله جز حرف حرکتی انجام نداده است. خطیب‌زاده عنوان کرد: مادامی که این بدهی قطعی پرداخت نشود این موضوع پرونده مهمی در روابط دو کشور خواهد بود و امکان گشودن فصل جدیدی در روابط وجود ندارد. وی در مورد آخرین وضعیت سند همکاری‌های راهبردی بین ایران و ترکیه عنوان کرد: این طرح در جریان سفر آقای چاووش اوغلو به تهران بیان شد. دو طرف در حال برنامه ریزی و فراهم کردن مقدمات سفر آقای اردوغان به تهران هستند و اگر بتوانیم این متون را بین دو کشور قبل از این سفر نهایی کنیم این سند در جریان سفر آقای اردوغان به تهران به امضای روسای دو دولت خواهد رسید. این دیپلمات ارشد کشورمان همچنین در مورد نصب دوربین‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مجتمع تسا کرج و توافق صورت گرفته بین ایران و آژانس در این زمینه اظهار کرد: از روزی که خرابکاری‌ها در کرج اتفاق افتاد به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفتیم که باید اقداماتی صورت بگیرد. باید بررسی‌های امنیتی و قضائی در این زمینه انجام شود و این اقدام محکوم شود و وقتی چک‌های امنیتی و فنی در مورد دوربین‌ها صورت بگیرد می‌تواند این دوربین‌ها نصب شود. در سفر چندی پیش آقای گروسی به تهران در این زمینه توافقاتی انجام شد ولی به دلیل برخی از مشکلات و نقاط اختلافی این اعلام نشد ولی بعد از سفر آقای کمالوندی به وین و گفت‌وگوهایی که صورت گرفت و هنگامی که مقدمات این موضوع فراهم شد ایران به صورت رسمی اعلام کرد که دوربین‌ها مجددا نصب می‌شوند. وی در ارتباط با رویکرد سه کشور اروپایی در مورد گفت‌وگوهای وین با بیان کرد: این سه کشور به جای اینکه وقت و انرژی خود را به مذاکرات جدی معطوف کنند بعضا وارد کارزار رسانه‌ای شدند چنانکه دیدیم توسط برخی از رسانه‌ها اطلاعات غلط و ساخته شده‌ای در مورد این مذاکرات داده شد. ما امروز دو متن توافق شده جدید داریم که ماحصل گفت‌وگوهای بسیار فشرده‌ای است که طی چند روز گذشته در وین همراه با تنفس چند روزه‌ای که اتفاق افتاد به دست آمده است. این‌ها متن‌هایی هستند که نظرات ایران به همراه متون قبلی در آن لحاظ شده است و الان متونی داریم که براساس آن به گفت‌وگوهای آتی ادامه می‌دهیم. وی ادامه داد: طرف‌های مقابل توجه کنند که اگر از همین روز اول با همین رویکرد روزهای آخر وارد می‌شدند زودتر می‌توانستیم به این متون به عنوان مبنای گفت‌وگوها برسیم. وی در خصوص میزان خوش‌بینی ایران به مذاکرات پیش‌رو اذعان کرد: ما وارد عملیات‌های روانی برای اعلام خوش‌بینی یا بدبینی نمی‌شویم. این اعلام‌ها بخشی از عملیات روانی است و کاملا روشن است که در معماری که برخی از طرف‌های مقابل از جمله طرف‌های آمریکایی انجام می‌دهند برخی سیاه نمایی‌های لحظه‌ای، عدم خوش‌بینی‌های روزانه و یا خوش‌بینی‌های ساعتی وجود دارد تا بر اتاق گفت‌وگوها تأثیر بگذارند. خطیب‌زاده تأکید کرد: ما در مذاکرات همواره به نتیجه فکر می‌کنیم. ما گفت‌وگوها را با اراده، جدیت و خوش‌بینی پیگیری می‌کنیم اما به نیات طرف‌های مقابل به خصوص آمریکایی‌ها خوش بین نیستیم. وی تصریح کرد: ما به این امید دور بعدی مذاکرات را آغاز می‌کنیم که بتوانیم اگر طرف مقابل با اراده رفع تحریم‌ها به صورت موثر و راستی آزمایی شده وارد وین شود و در کمترین زمان به نتیجه برسیم. سخنگوی وزارت خارجه تاکید کرد: اگر طرف مقابل با پیشنهاد ملموس به وین بیاید در کمترین زمان ممکن می‌توانیم به یک توافق خوب برسیم. خطیب‌زاده خاطرنشان کرد: مذاکرات وین برای اطمینان از بازگشت ایالات متحده به طور موثر به تعهدات خود در چارچوب برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت است و با توجه به اینکه آنها از برجام خارج شده‌اند و به تعهدات خود عمل نکرده‌اند نمی‌توانند برای ایران زمان تعیین کنند.

گفت‌وگو

پیرمحمد ملازهی در گفت‌وگو با «آرمان ملی» مطرح کرد:

از تعامل با طالبان تا تکلیف دیوار امنیتی

- سیاست پاکستان در قبال ایران تغییر نکرده است
- ایران در تعامل با پاکستان باید احتیاط کند

آرمان ملی- علیرضا پورحسین: سخنگوی طالبان از دیدار سرپرست وزارت خارجه هیات حاکمه افغانستان با وزیر امور خارجه ایران و رایزنی درباره مسائل دوجانبه خبر داد. سخنگوی طالبان در صفحه توئیترش نوشته است که امیرخان متقی، سرپرست وزارت امور خارجه طالبان با حسین امیر عبدالهیان، وزیر امور خارجه ایران در کنفرانس بین‌المللی سازمان همکاری اسلامی درباره افغانستان دیدار و درباره وضعیت امنیتی و انسانی فعلی در افغانستان گفت‌وگو کردند. سخنگوی طالبان با اشاره به محورهای این رایزنی اظهار کرده است که روابط تجاری، اقتصادی و سیاسی مورد بحث قرار گرفت. در راستای بررسی آخرین تحولات افغانستان و نحوه تعامل ایران با طالبان، «آرمان ملی» گفت‌وگویی با پیرمحمد ملازهی، تحلیلگر ارشد مسائل منطقه داشته است که در ادامه می‌خوانید.

دیدار وزیر خارجه ایران با مقام طالبان با چه اهدافی صورت گرفته است؟

این واقعیت را باید مدنظر داشت که ایران همسایه افغانستان است و بیش از ۹۰۰ کیلومتر مرز مشترک آسیب‌پذیر بین دو کشور وجود دارد. آسیب پذیری از دو جهت امنیتی و جمعیتی باید مورد توجه قرار گیرد. مهم‌ترین معضلات در حوزه امنیتی، قاچاق موادمخدر و حضور گروه‌های افراطی در مناطق مرزی است. آسیب‌پذیری اجتماعی نیز بیشتر مربوط به سیل عظیم مهاجرینی است که به سمت مرزهای ایران حرکت می‌کنند. این جبر جغرافیاست و باید توجه داشت که کشورها، همسایگان خود را نمی‌توانند انتخاب کنند. به همین علت ایران ناچار است با حاکمین در کابل تعامل داشته باشد. با این وجود نه ایران و نه سازمان ملل و نه کشورهای همسایه حکومت طالبان را به رسمیت نشناخته‌اند. در جلسه کشورهای سازمان همکاری اسلامی و در بیانیه‌ای که صادر شده است بیشتر مساله کمک رسانی به مردم افغانستان مورد توجه قرار گرفته و در خصوص آینده سیاسی این کشور، بیانیه تعیین‌کننده‌ای صادر نشده است. این حداکثر کاری بود که در اسلام‌آباد رقم خورد اما طالبان انتظارات بیشتری دارد که یکی از آن‌ها به رسمیت شناخته شدن است. دیدار سرپرست وزارت خارجه افغانستان و وزیر خارجه ایران را باید در چهارچوب تعامل اجتناب ناپذیر با همسایگان قلمداد کرد. این دیدارها به معنای تک‌روی نیست و مشخصا ایران هنوز تصمیم نگرفته است تا روابط خود را با طالبان برقرار کند. ایران منتظر تصمیم جمعی کشورهای همسایه افغانستان و یا سازمان همکاری اسلامی است تا روند سیاسی را ادامه دهد.

درگیری‌های مرزی میان ایران و طالبان ممکن است در آینده نیز ادامه داشته باشد؟

باید توجه داشت که در درگیری رخ داده، ایران نیز تا حدودی مقصر است، زیرا دیوار امنیتی به شکلی ساخته شده که بخشی از زمین‌های کشاورزی ایران آن سوی دیوار امنیتی است. طالبان تصور می‌کند در یک قسمت محدود، خط مرزی از محل ساخت دیوار امنیتی است و سابقه تاریخی و توافقات دو کشور را درک نمی‌کنند. طالب‌هایی که در مرز نیمروز حضور دارند، فاقد اطلاعات در خصوص توافقنامه گلداسمیت هستند که در زمان قاجار منعقد شده است و به همین علت به زمین‌های ایران تعرض می‌کنند. خط مرزی ایران با افغانستان خط تالوگ در رود هیرمند است و باید دیوار امنیتی به آن منطقه منتقل شود تا چنین اتفاقاتی مجددا رخ ندهد. با صحبت در خصوص توافق گلداسمیت می‌توان به طالبان فهماند که خط مرزی کدام است تا بار دیگر وارد خاک ایران نشوند.

در روند تعامل با طالبان می‌توان به پاکستان اعتماد کرد و همکاری چندجانبه رقم زد؟

ایران در تعامل با پاکستان باید احتیاط کند. واقعیت این است که پاکستانی‌ها بسیار زیرک‌تر از آن چیزی هستند که ما تصور می‌کنیم. یکی از سیاست‌های اصلی پاکستان همواره این بوده که از جریان‌های رادیکال اسلامی علیه رقبای خود استفاده کند. در گذشته در کشمیر این جریان‌ها را فعال کرده است و امروز تمام تلاش خود را از این طریق انجام می‌دهد تا کشمیر را به پاکستان ملحق کند. پاکستان در قبال افغانستان نیز همین عملکرد را داشته است. این پاکستان بوده که همواره از شبکه حقانی و شورای کویته حمایت کرده است تا بالاخره آن‌ها بر افغانستان مسلط شدند تا یک دولت دست نشانده ضعیف زیر نظر خود در افغانستان داشته باشند. درست است که انتظارات پاکستان در افغانستان برآورده نشده اما آن‌ها حمایت را انجام داده‌اند. عدم تحقق اهداف پاکستان نیز به علت اختلافاتی است که به‌وجود آمده و امروز نیز شاهد هستیم که طالبان علیه ارتش پاکستان موضع گیری می‌کند و علیه سیستم اطلاعاتی پاکستان صحبت می‌کند و از آن‌ها می‌خواهد که در امور افغانستان دخالت نکنند. باور عمومی در افغانستان این است که پاکستان در امور افغانستان دخالت و کارشکنی می‌کند و به مرور این باور در طالبان نیز به‌وجود آمده است. حقیقت این است که پاکستان از نیروهای ضد سیستم ایران حمایت کرده است و هنوز هم به نظر می‌رسد که سیاست آن‌ها تغییر نکرده است. امروز ایران باید به همین علت با هوشیاری با پاکستان تعامل کند زیرا آن‌ها در پشت پرده، اقدامات دیگری انجام می‌دهند. سیاست‌های پاکستان امروز به گونه‌ای نیست که ایران بتواند با این کشور در رابطه با افغانستان همکاری کند. پاکستان از سال ۱۹۴۷ که از هندوستان مستقل شده است، بر این باور است که افغانستان نیز باید به این کشور ملحق می‌شد و یک کشور واحد تاسیس می‌شد. آن‌ها بر این باور بودند که مناطق مسلمان باید به پاکستان ملحق شوند و مناطق بودایی به هندوستان ملحق شوند. به همین علت آن‌ها بر این باور هستند که باید مرز آن‌ها در آمودریا تاسیس شود. به علت اینکه افغانستان پیش از پاکستان استقلال خود را به‌دست آورده بود عملا این امر ممکن نبود و پاکستان به اهداف خود دست پیدا نکرد. پس از عدم موفقیت پاکستان در ملحق کردن افغانستان به خود، آن‌ها به دنبال این هستند که یک دولت دست نشانده در افغانستان مستقر کنند که این سیاست نیز به نظر می‌رسد شکست خورده است. با توجه به این پیشینه ایران باید محتاط‌تر با پاکستان ارتباط گیرد.